

Atkasė užpiltus pamatus

► Kretingos muziejaus archeologas Donatas Butkus pasakojo, kad Tiškevičių dvaro grūdų sandėlis buvo daug didesnis – tik per laiką dalis jo pamatų buvo užpilta.

Darius Šypalio nuotr.

Diana JOMANTAITĖ

Atliekant Tiškevičių dvaro ūkinio pastato rekonstrukciją paaiškėjo, kad jis didesnis negu manyta. Kretingos muziejaus archeologas Donatas Butkus, tyrinėdamas šalia buvusios kavinės „Nemiga“ esantį pastatą, aptiko senovinę drėgmės nutekėjimo sistemą, smėlio slinkimą su laikantį grindinį ir raktą galbūt nuo kažkurių pastato durų.

„Galbūt šį raktą prieš daugelį metų kažkas pasidėjo ir neberado. Šiais laikais jis įgavo simbolinę reikšmę – tarsi atrakina mums duris į rekonstruojamo pastato istoriją“, – sakė archeologas Donatas Butkus.

„Tyrinėjant pastatą paaiškėjo, kiek žemių galima supilti per penkiasdešimt metų. Pasirodė, kad buvusio dvaro grūdų sandėlio tūris – didesnis negu manyta. Mat tvarkant aplinką ir pilant ant grindinio smėlį, žvyrą, per laiką buvo užpilta apie 70-80 centimetrų pastato. Žvelgiant į jį matosi kažkada padaryta durų rekonstrukcija, vietoj lango padaryti vartai“, – sakė D. Butkus.

Nustatyta, kad grūdų sandėliai šalia dvaro stovėjo jau 1875 metais. Anuomet jis buvo trijų aukštų, didesnis negu dabar, o sandėlio priestatas siekė dabartinę Vilniaus gatvę.

► Šis raktas taps rekonstrukcijos metu rastų daiktų ekspozicijos dalimi.

Kadangi sandėlis nuolat buvo rekonstruojamas, buvo nugriautas priestatas, sumažintas pastato aukštis.

„Šis atradimas – gera proga pamatyti XIX – XX amžiaus pradžios autentišką kampelį. Čia vyko intensyvus ūkinis gyvenimas. Įdomu tai, kad tuomet sandėlio kiemas buvo daug žemiau, tačiau rengiant dabartinę Vilniaus gatvę, lygis buvo pakeltas. O senovėje nuo gatvės į sandėlio kiemus vedė nedideli tiltai, nes kelias buvo kur kas aukščiau“, – pasakojo D. Butkus.

Vos tik ištyrinėtas, grindinys, atkastas pamatų sluoksnis, drėgmės surinkimo sistema buvo užversti. Norint juos palikti atvirus, tektų didžiulėje teritorijoje nukasti beveik metrą žemių. Tam lėšų nėra.

„Jei norėtume palikti atkastą sluoksnį atvirą, prireiktų kapitalinių darbų. Jiems pinigų neturime. Todėl išsamiai atlikę tyrimus, surinkę archeologinius radinius, atvertą sluoksnį užpilsime ir išklosime trinkelėmis. Rekonstrukcijos metu aptikti archeologiniai radiniai žmonėms bus parodyti specialioje ekspozicijoje“, – sakė Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė.